



Foute vriendjes

Wat als een vriendinnetje een **slechte invloed** heeft op jouw kind?

Illustratie **Claudie de Cleen**

Familie heb je niet voor het uitzoeken en dat geldt in zekere zin ook voor de vrienden van je kinderen. Een lezer mailt dat ze zich zorgen maakt over de invloed van een buurmeisje op haar dochter van 5. 'Mijn dochter vindt het spelen met haar meestal leuk, maar komt ook geregeld huilend thuis. Als ze hier zijn, merk ik dat het meisje onaardige dingen zegt. Soms slaat ze haar ook.' Na een speelafpraak is de dochter in kwestie brutaal en opstandig. Wat kun je doen wanneer je het idee hebt dat een vriendje een slechte invloed heeft op jouw kind?

Dit zeggen de deskundigen

Onderzoek onder pubers wijst uit dat bemoeienis van ouders met de vriendenkeuze een averechts effect heeft. 'Kinderen met te wantrouwende ouders zoeken eerder de jongeren op voor wie hun ouders hen willen behoeden. Foute vrienden worden dan een verboden vrucht', zegt Lydia Laninga-Wijnen die aan de Rijksuniversiteit Groningen en Universiteit Utrecht onderzoek doet naar vriendschap, populariteit en pestgedrag in de puberteit.

Laat je persoonlijke voorkeur nooit te veel merken, adviseert ook journalist Joan McFadden in de bekende adviesrubriek *How to...in The Guardian*. 'Als je een vage vriendschap wilt veranderen in iets dat qua passie lijkt op Romeo en Julia, zeg dan dat je iemand niet leuk vindt.'

Hoe zit het met jonge kinderen? 'Uit onderzoek blijkt dat kindervriendschappen waarbij weinig positieve interacties worden ervaren, vaak vanzelf verwateren', zegt Laninga-Wijnen. Is er alleen maar ruzie tijdens de speelafpraak, probeer dan andere vriendjes naar voren te schuiven. 'Vraag: Met wie speel je nog meer op school? Zullen we met die klasgenoot een keer koekjes bakken?'

In hoeverre worden kinderen daadwerkelijk door vriendjes beïnvloed in hun gedrag? Negatief gedrag, zoals roddelen en brutaal zijn, wordt overgenomen, zo blijkt uit onderzoek. In

die zin zijn de zorgen van de moeder uit het voorbeeld niet onterecht. Het is zaak om scherp te krijgen: heeft de vriendschap een negatief effect op mijn kind of voldoet het vriendje niet aan mijn ideaalbeeld qua normen en waarden?

Vriendjes die niet passen in jouw idee van de perfecte vriendschap, daar moet je je overheen zetten, aldus de Noorse gezinstherapeut Hedvig Montgomery in het boek *De basisschooljaren*. 'Als ouder moet je begrijpen dat kinderen hun eigen identiteit moeten zien te ontdekken in relatie tot al die anderen buiten het eigen gezin. En dat de waarden en het gedrag veranderen doordat ze omgaan met een ander kind.'

Wat kun je doen?

Bij kinderen kun je ingrijpen als er tijdens een speelafpraak onaardige dingen worden gezegd of als er wordt geslagen. Dat betekent niet dat je opspringt bij elk onvertogen woord, maar dat je actie onderneemt voordat iets escaleert. 'Maak oogcontact en praat op duidelijke toon', vertelt Laninga-Wijnen. 'Kinderen zitten bij zo'n confrontatie op de piek van hun emoties, dus rust is belangrijk. Stel open vragen: wat gebeurt hier nu?'

Wanneer de kinderen in hun verhaal vooral elkaar beschuldigen ('hij begon!') kun je het gesprek bijsturen zodat ze vanuit zichzelf blijven praten. 'Zeg: wat had jij anders kunnen doen?' Vervolgens vraag je: hoe kunnen we het weer gezellig krijgen?', adviseert Laninga-Wijnen. 'Het oplossend vermogen van een kind groeit wanneer het zelf nadenkt over wat er anders kan en zich leert inleven in anderen. Die zelfredzaamheid is waardevol voor later. 'Jonge kinderen kunnen hun impulsen nog niet goed controleren en zijn bezig met het bevredigen van hun eigen behoeften', zegt Laninga-Wijnen. Ruzie hoort er dus ook een beetje bij.

Anna van den Breemer
a.vandenbreemer@volkskrant.nl